

Postoj studentů k připravenosti na výkon nelékařského zdravotnického povolání: pilotní studie

Students' Attitudes Toward Readiness for a Non-Medical Healthcare Profession: A Pilot Study

Mgr. Martin Krause, Ph.D., Mgr. Michaela Přibíková

Vysoká škola zdravotnická

22. mezinárodní vědecká konference

OŠETŘOVATELSTVÍ ZÍTRKA: od adaptace k expertní péči

9. 4. 2025, Praha

- udržitelný systém poskytování zdravotních služeb = kompetentnost zdravotnických pracovníků (D'Costa et al., 2022)
- zdravotní péče je rozsáhlá a neustále se měnící a vyžaduje kvalifikované a empatické odborníky (Aladwani et al., 2025)
- vzdělávání v nelékařských zdravotnických profesích
  - klíčová role pro rozvoj kompetencí studentů v nejrůznějších oblastech
- rozvoj Evidence Based Nursing (Abram et al., 2025)
- současnost a budoucnost
  - celosvětový nedostatek zdravotnických pracovníků
  - několik států postupně přepracovává vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků (D'Costa et al., 2022)
- dle Světového zdravotnického shromáždění (WHA) byly jednotlivé členské státy vyzvány k posílení nejen ošetrovatelství, ale také dalších oborů (WHO, 2025)

- oblast vzdělávání
  - kladen důraz na oblasti: znalostí, etického chování, kritického myšlení
- WHO doporučuje vzdělávat v tzv. multioborové podobě (dva a více zdravotnických pracovníků se učí spolu a od sebe navzájem (D'Costa et al., 2022))

American Association of Colleges of Nursing (AACN)

- vzdělávání by se mělo postupně transformovat a reagovat na současné a budoucí potřeby poskytování zdravotních služeb
- revize kurikulárních standardů; **cíl**: vytvořit model, který je založen na kompetencích pro vzdělávání další vysoce profesionální generace sester (Giddens et al., 2022)
- domény pro ošetřovatelství a koncepty pro ošetřovatelskou praxi
  - **domény**: znalosti pro ošetřovatelskou praxi, péče zaměřená na osobu, zdraví populace, stipendium pro ošetřovatelskou praxi, kvalita a bezpečnost, mezioborová partnerství, systémová praxe, informatika a zdravotnické technologie, profesionalita a osobní, profesní i vůdčí rozvoj
  - **koncepty**: klinický úsudek, komunikace, soucitná péče, rozmanitost rovnost a inkluze, etika, praxe založená na důkazech, zdravotnická politika a také sociální determinanty zdraví (AACN, 2021)

cíl

- Zjistit postoj studentů k připravenosti na výkon nelékařského zdravotnického povolání.

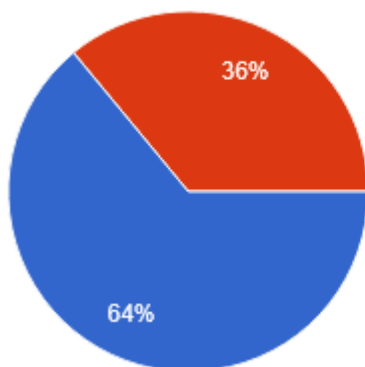
metoda

- kvantitativní

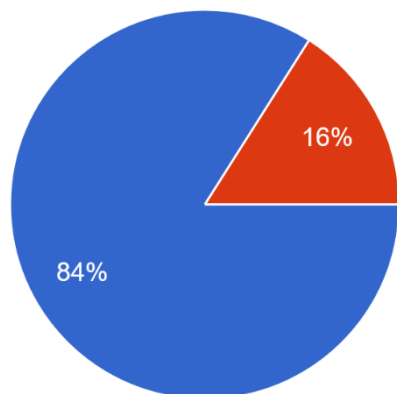
technika

- dotazník: sekce 1: obecné informace (otázka č. 1–3)
sekce 2: připravenost k praktickým dovednostem (otázka č. 4–6)
sekce 3: postoje (otázka č. 7–12)
sekce 4: návrhy a doporučení (otázka č. 13–15)
sekce 5: identifikační otázky (otázka č. 16–21)
- **respondenti**
  - studijní program Všeobecné ošetřovatelství: 2. a 3. ročník
  - studijní program Zdravotnické záchranářství: 2. a 3. ročník
- **období:** březen–duben 2026
- **místo realizace:** vybraná vysoká škola

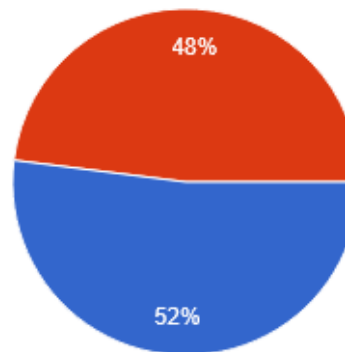
Charakteristika respondentů

- a) Všeobecné ošetřovatelství
- b) Zdravotnické záchranářství

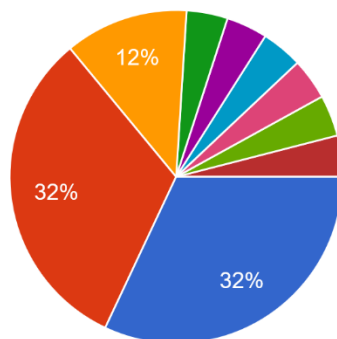
- žena
- muž

- 2. ročník
- 3. ročník

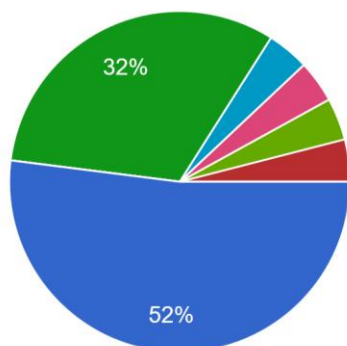
Charakteristika respondentů

Práce studentů nad rámec studia.

- ne, v současné době pouze studuji
- nemocnice fakultního typu
- nemocnice okresního typu
- ambulance
- Nemocnice okresního typu- ale jen brigádně
- pracuji v korporátu
- Domov pro seniory
- gastronomie, služby
- Sociální centrum kraje Vysočina - Dů...

Plány studentů po dokončení kvalifikačního studia.

- nástup do zaměstnání ve zdravotnictví
- nástup do zaměstnání mimo zdravotnictví
- navazující studium bez zaměstnání ve...
- navazující studium s zaměstnáním ve...
- cestování
- Nevim
- studium, které není navazující a půl ú...
- Dále pokračovat ve své práci ve zdrav...
- Nástup do zdravotnictví + navazující s...

Výsledky | Results

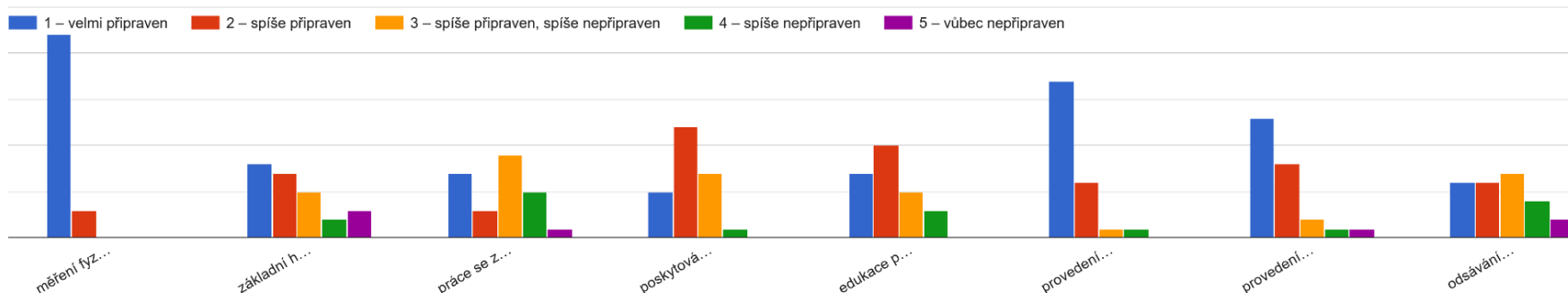
- **SEKCE 1: OBECNÉ INFORMACE (OTÁZKA Č. 1–3)**

Vyjádření k některým tvrzením na škále 1–5 (velmi významně až velmi nevýznamně)

- *Teoretická výuka mi poskytuje dostatek odborných znalostí pro výkon profese.*
  - spíše souhlasím/spíše nesouhlasím (32,0 % respondentů)
- *Obsah přednášek je adekvátně propojen s klinickou praxí.*
  - spíše nesouhlasím (36,0 % respondentů)
- *Výuka mi pomáhá porozumět klinickým rozhodovacím procesům.*
  - spíše nesouhlasím (40,0 % respondentů)
- *Propojení souvislostí napříč jednotlivými předměty je adekvátní.*
  - spíše souhlasím, spíše nesouhlasím (32,0 % respondentů)
- patrné rozdíly se vyskytovaly v rámci jednotlivých ročníků (tedy 2. a 3. ročníku)

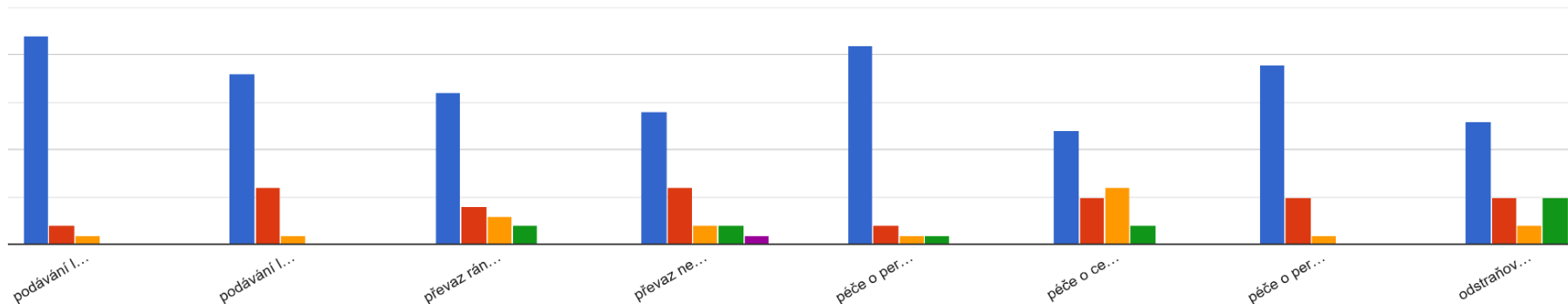
Výsledky | Results

SEKCE 2: PŘIPRAVENOST K PRAKTICKÝM DOVEDNOSTEM (OTÁZKA Č. 4–6)

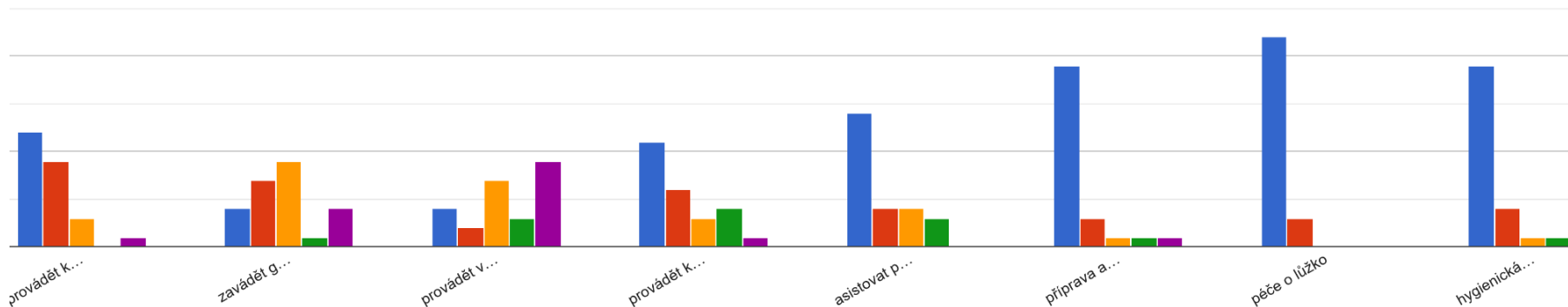
- měření fyziologických funkcí
- základní hodnocení EKG
- práce se zdravotnickou dokumentací
- poskytování informací v rozsahu své odborné způsobilosti
- edukace pacientů
- provedení odběru krve na základní vyšetření (krevní obraz, biochemie, koagulace)
- provedení odběru hemokultur
- odsávání sekretů z dýchacích cest (trachemostomie, endotracheální kanyla)

Výsledky | Results

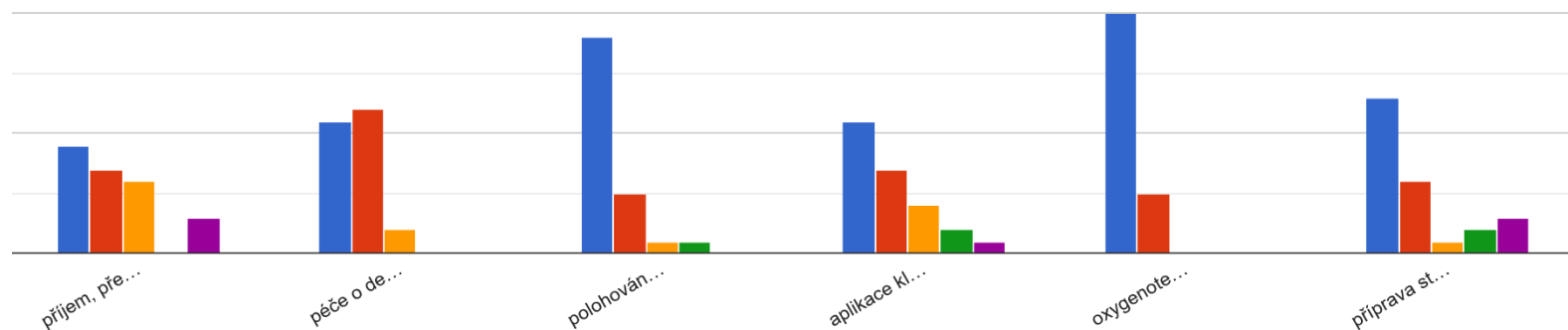
- podávání léčivých přípravků per os
- podávání léčivých přípravků s.c. či i.m.
- převaz rány hojící se per primam
- převaz nehojící se rány
- péče o periferní venózní vstup
- péče o centrální venózní vstup
- péče o permanentní močový katétr
- odstraňovat stehy u primárně hojících se ran

Výsledky | Results

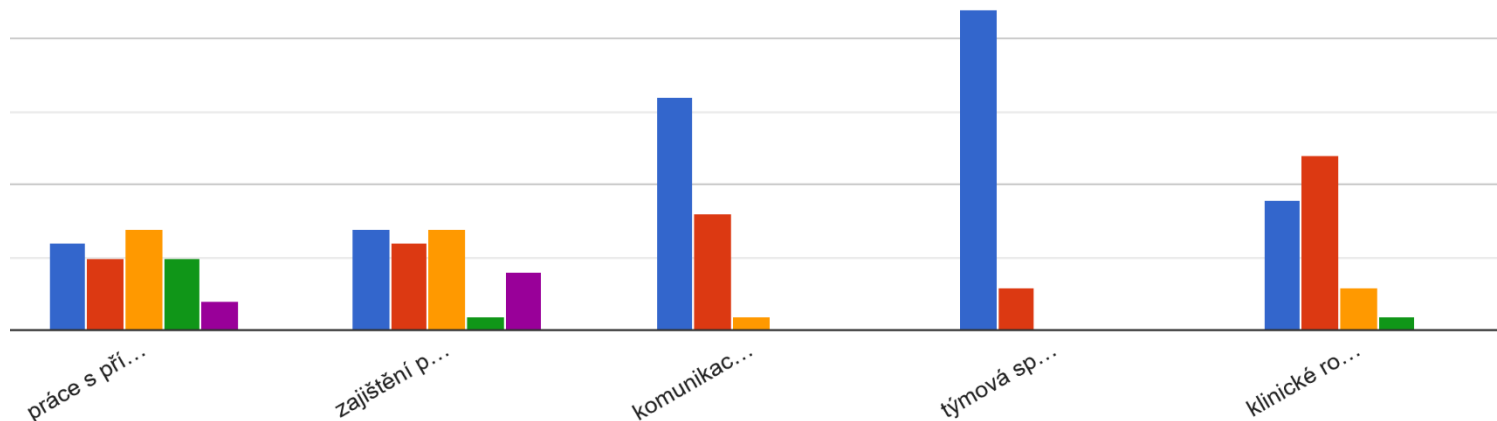
- provádět katetrizaci močového měchýře žen a dívek
- zavádět gastrické sondy pacientům při vědomí
- provádět výplach žaludku u pacientů při vědomí
- provádět kardiopulmonální resuscitaci
- asistovat při zahájení aplikace transfuzních přípravků
- příprava a ředění léčiv a infúzí před podáním
- péče o lůžko
- hygienická péče o nesoběstačného pacienta

Výsledky | Results

- příjem, překládání a propuštění pacienta
- péče o dekubity
- polohování pacienta (rehabilitační ošetřovatelství)
- aplikace klyzma
- oxygenoterapie
- příprava sterilního stolku manipulace se sterilním materiálem

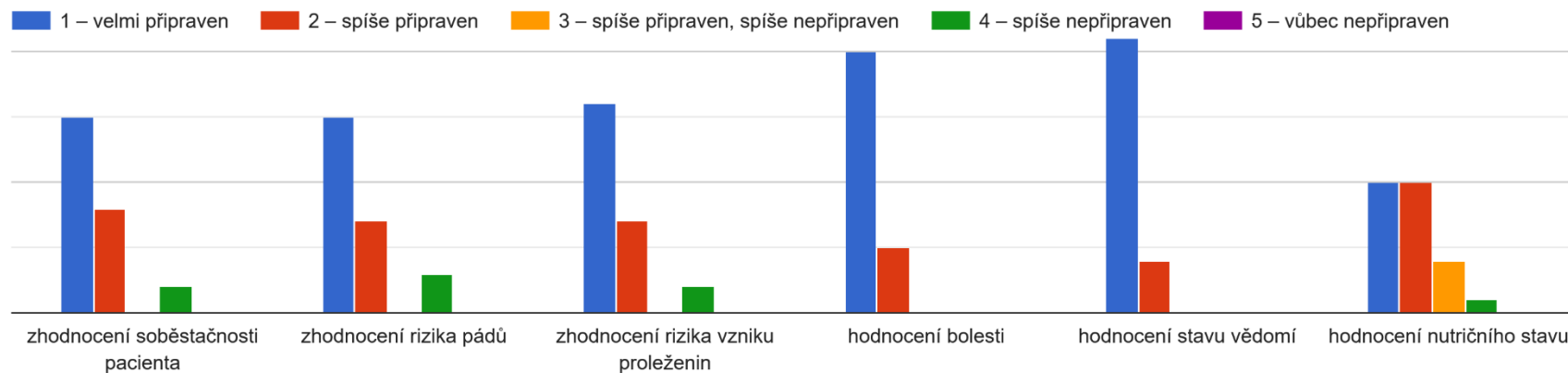
Výsledky | Results

- práce s přístrojovou technikou
- zajištění psychické podpory umírajícím a jejich blízkým
- komunikace s pacientem
- týmová spolupráce
- klinické rozhodování

Výsledky | Results

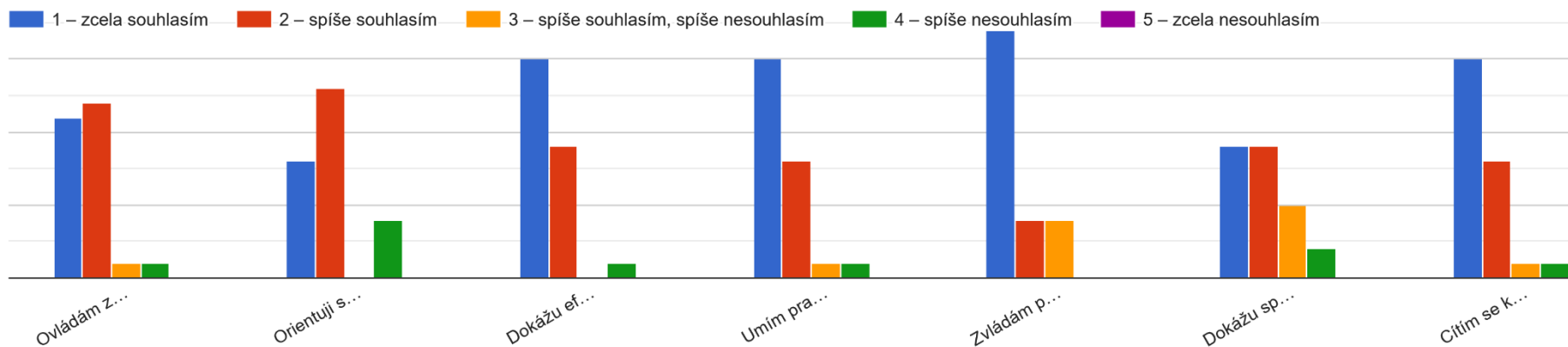
- připravenost k hodnocení s využitím ošetřovatelských škál

Výsledky | Results

SEKCE 3: POSTOJE (OTÁZKA Č. 7–12)

- míra souhlasu s daným tvrzením

Ovládám základní odborné výkony potřebné pro praxi.

Orientuji se v používání zdravotnické techniky na pracovišti.

Dokážu efektivně komunikovat s pacientem.

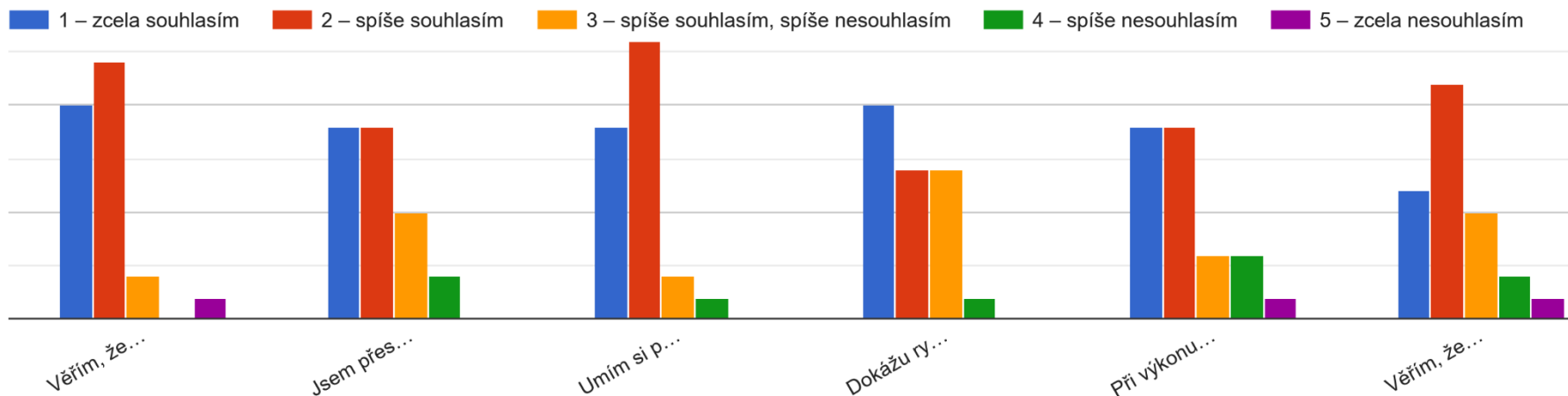
Umím pracovat samostatně při plnění úkolů v praxi.

Zvládám práci v multidisciplinárním týmu.

Dokážu správně reagovat na neočekávané situace v klinickém prostředí.

Cítím se kompetentní vykonávat jednoduché odborné výkony bez dopomoci.

Výsledky | Results

Věřím, že dokážu úspěšně zvládnout práci v budoucím povolání.

Jsem přesvědčen/a o své schopnosti rozhodovat v rámci své odbornosti.

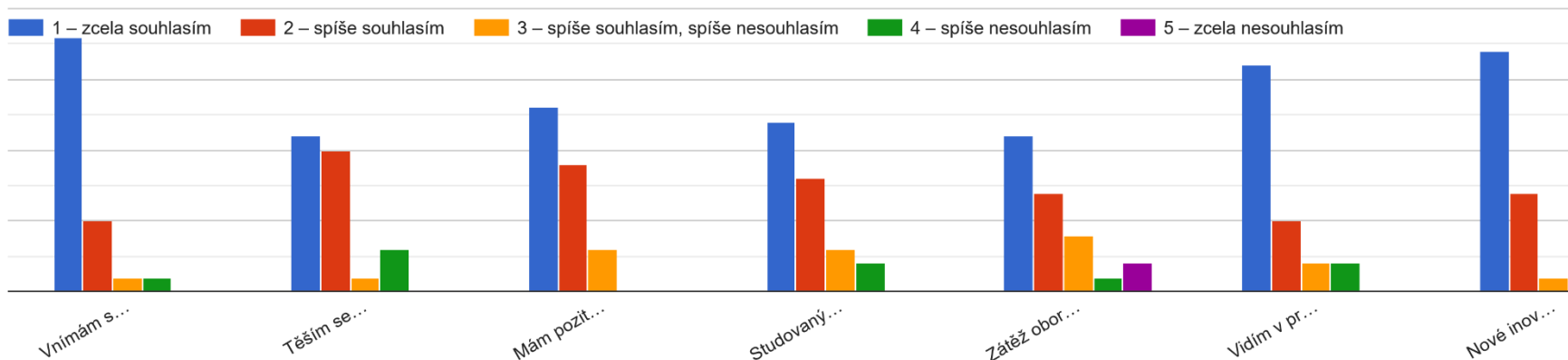
Umím si poradit i při zvýšené zátěži.

Dokážu rychle vyhodnotit stav pacienta a zareagovat.

Při výkonu praxe se cítím jistě.

Věřím, že po ukončení studia budu dobře připraven/a pracovat samostatně.

Výsledky | Results

Vnímám své budoucí povolání jako společensky významné.

Těším se na budoucí výkon profese.

Mám pozitivní vztah k práci s pacienty.

Studovaný program odpovídá přímo mým osobním zájmům.

Zátěž oboru mě neodrazuje od výkonu profese.

Vidím v profesi dlouhodobou perspektivu.

Nové inovace považuji za důležitou součást poskytování zdravotní péče.

Výsledky | Results

- *Jak se celkově cítíte připraveni na výkon vašeho budoucího povolání?*
  - spíše připraven: 40 %

- *Jaký je Váš postoj k budoucímu výkonu nelékařského zdravotnického povolání?*
  - velmi pozitivní: 40,0 %
  - spíše pozitivní: 36,0 %

SEKCE 4: NÁVRHY A DOPORUČENÍ (OTÁZKA Č. 13–15)

oblast: *teoretická výuka*

Teoretická výuka by měla být vždy před odbornou praxí. **Nečíst jen prezentace. Méně praxí, více teorie.**

Nevyžadovat docházku u vybraných předmětů.
Více modelové, simulační výuky a praktických cvičení.

Více se zaměřit na stěžejní předměty jako fyziologie a anatomie.

Vyžadovat méně skupinových prací a prezentací. Zkvalitnit výuku / výklad u některých předmětů.

Na cvičeních využívat pomůcky a vybavení.

Méně povídání okolo a více probírat problematiku předmětu.

Poskytovat více podrobností.

Směřování předmětů více k problematice PNP.

Nedělat ze cvičení další přednášky.

Větší zaměření na provozní detaily a technickou stránku práce záchranáře.

Lepší spojení s ostatními předměty.

Zkrátit délku přednášek a zbylou dobu nahradit úkoly na samostudium.

Další přednášku pak věnovat konzultaci k případným otázkám.

Chybí vysvětlení banálních, praktických postupů a fungování technického vybavení.

Vyučovat zábavnější a zajímavější formou.

Sjednocení informací u předmětů vyučovaných více pedagogy.

Propojovat více teoretickou část s praktickou.

Prakticky nejpotřebnější předměty dát do posledního semestru.

SEKCE 4: NÁVRHY A DOPORUČENÍ (OTÁZKA Č. 13–15)

oblast: *odborná praxe*

Méně hodin praxe a nahradit je různými kurzy.

Méně hodin na lůžkových oddělení a více hodin na ZZS.

Větší různorodost oborů.

Od prvního ročníku chodit na JIP, UP, ARO.

Více a dříve jezdit se ZZS. **Větší snaha sester studenty učit.**

Nejdříve teorii, následně praxe. Praxe v rámci 3. ročníku pouze na ZZS.

Část praxí uznávat ze zaměstnání ve zdravotnictví.

Možnost praxe v ambulancích místo lůžkových odděleních.

Měla by být ve více blocích v průběhu semestru.

Výrazně posílit podíl praxe u ZZS na úkor nemocničních oddělení, ideálně již od 2. poloviny 2. ročníku.

Respektování studentů na pracovišti a přívětivější přístup sester. **Nepoužívat hodnocení studenta v rámci praxí.**

Mít na praxích pedagoga, který se nám bude věnovat.

Škola by měla vytvořit procesy na ochranu studentů.

Možnost vykonávat více sesterské práce a méně práce sanitářů.

Absolvovat praxi na každém oddělení pod dohledem mentora, minimálně 1. den směny.

Zajištění mentora, který se bude studentům na praxi plně věnovat.

SEKCE 4: NÁVRHY A DOPORUČENÍ (OTÁZKA Č. 13–15)

oblast: *změna formy podpory pro lepší připravenost na výkon svého povolání*

Více praxe na záchrance. Více praktické výuky.

Být vlídnější na začátečníky.

Méně teorie a více praktického cvičení.

Opakovaný nácvik jednotlivých intervencí.

Možnost provádět intervence vzájemně na sobě (zavedení PŽK).

Praktické seznámení s každým kusem vybavení formou „hands-on“ workshopů – možnost si vše vyzkoušet.

Více simulační a modelové výuky. **Mnohem více interaktivní výuky.**

Snaha sester nechat studenty pracovat samostatněji a provádět výkony.

Absolvovat exkurze na konkrétní oddělení nemocnic, kam právě nabírají.

Během cvičení prakticky provádět jednotlivé intervence.

Více cvičení krizových situací.

Podpora formou názorných ukázek a vysvětlení i těch nejjednodušších technických úkonů.

Realizovat praktické zkoušení před nástupem na praxi.

Dbát na kvalitu výuky praktických předmětů. Přítomný mentor na praxi.

Možnost doučování praktických dovedností nad rámec výuky.

Občasná návštěva pedagogů ze školy za studenty na praxi v nemocnicích.

Snaha sester více chválit studenty, nežli jen snášet kritiku.

Burzu práce absolvovat až ve 3. ročníku.

Více praktických cvičení v odborných učebnách.

Závěr | Conclusion

- ve výuce se zaměřit na rozvoj některých klinických dovedností
  - základní hodnocení EKG
  - rozvoj komunikačních dovedností (umírající pacient apod.)
  - práce s přístrojovou technikou aj.
- nezbytná úloha odborné praxe (efektivita)
- adekvátní podpora studentů
- příprava na využívání nových technologií ve zdravotnictví

Použitá literatura | References

- AACN. 2021. *The essentials: Core competencies for professional nursing education*. Dostupné z: <https://www.aacnnursing.org/AACN-Essentials/Download>
- ABRAM B, et al. 2025. Evaluation of Knowledge, Attitudes, and Skills in Evidence-Based Nursing Practice Among Master's Degree Nursing Students. *Nurs Rep*. 15(4), 117. DOI 10.3390/nursrep15040117.
- ALADWANI M. et al. 2025. Healthcare Undergraduates' Attitudes and Readiness Toward Interprofessional Education at a Saudi University. *Adv Med Educ Pract*. 16, 235–244. DOI 10.2147/AMEP.S503289.
- D'COSTA MP. et al. 2022. Health professions students' attitude, perception, and readiness toward interprofessional education and practice in Oman. *J Taibah Univ Med Sci*. 17(2), 248–255. DOI 10.1016/j.jtumed.2021.10.004.
- GIDDENS J. et al. 2022. The revised AACN essentials: Implications for nursing regulation. *Journal of Nursing Regulation*. 12(4), 16–22. DOI 10.1016/S2155-8256(22)00009-6.
- LEWIS LS et al. 2022. Nursing Education Practice Update 2022: Competency-Based Education in Nursing. *SAGE Open Nurs*. 20(2022). DOI: 10.1177/23779608221140774.
- MZČR. 2024. *Strategické analýzy potřeb rezortu zdravotnictví – optimalizace personálních kapacit*. Praha: MZČR, ÚZIS. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz> / <https://www.senat.cz>
- WHO. 2025. *Nursing and midwifery*. Geneva: World Health Organization. Dostupné z: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/nursing-and-midwifery>

Děkuji za pozornost.

Thank you for your attention.

Mgr. Martin Krause, Ph.D.

|krause@vszdrav.cz

Mgr. Michaela Přibíková

|pribikova@vszdrav.cz

Vysoká škola zdravotnická, o.p.s.

Duškova 7, 150 00 Praha 5

+420 210 082 412

www.vszdrav.cz